

COMMENTAAR

Tijd voor nieuwe balans op internet

De woorden uit het Witte Huis klonken afgelopen maand dreigend: China moet stoppen met de grootschalige diefstal van data vanaf Amerikaanse computers en zich houden aan 'acceptabele gesnormen in cyberspace'. De oorlogstaal van president Obama was een reactie op een rapport in stond dat met medeweten van de Chinese leiding voor honderden terabyte aan gegevens Amerikaanse computers was gestolen. Het is de eerste openlijke confrontatie op het gebied van cybercrime tussen de twee grootste economieën ter wereld. Het valt zeer te betwijfelen of ook de laatste was.

Geleken bij de ruzie tussen deze twee giganten de recente aanvallen op ons betalings- en kinderspel. Dat mag zo zijn, maar de voorbeelden van puberale plaagstootjes met zware digitale criminaliteit laten ook dat internet zijn onschuld heeft verloren. We hebben we alleen de geneugten van het wereldwijde web gezien. Uit onwetendheid en onzamenigheid beginnen we pas nu in te zien welke gevaren we blootstaan. Hoog tijd om

cente aanvallen laten zien dat net zijn onschuld kwijt is

enleving wakker te worden en op zoek te gaan afspraken op de digitale snelweg. Ondingen wijzen er graag op dat net als bij pak van het klimaatvraagstuk, cybersecu- geregeld kan worden met regels die wijd gelden. Daarop wachten zou uiter- skant zijn. Voor bedrijven en organisaties erstandig hoge urgentie te geven aan het t brengen van de eigen internetwetsbaar- te weten wat de worstcasescenario's zijn virtuele catastrofe. Op het allerhoogste dienen er digitale rampenplannen wor- edwongen.

de kennis die we daarmee opdoen, zal delijk worden waar internet wel en niet t voor is. De uitkomst van dat proces zou s kunnen zijn dat we ons gedrag moeten door zorgvuldiger te bekijken welke tie we aan het web toevertrouwen, de voordelen van internet ord te zetten.

daging zal zijn een balans n tussen de openheid van en de bescherming tegen illenden. Net zoals we met g gevoel de A2 oprijden, moe- met een gerust hart de digitale snel- eden. Wetende dat er verkeersregels zijn ons aan moeten houden, maar die ons hermen, ook al zullen er altijd ongeluk- en gebeuren. Net als op de snelweg.

INTERNET SCHADUWKANT

Roep om meer blauw op internet

Detectienetwerk moet verdachte bewegingen tijdig signaleren

Pieter Couwenbergh en Rob de Lange Amsterdam

Het ergste wat Nederland kan overkomen? Bij de oliecrisis in de jaren tachtig was er nog de vrees dat er onvoldoende brandstof zou zijn om de gemalen te laten draaien die voorkomen dat de polders onderlopen. Vandaag de dag is er de vrees dat hackers diezelfde gemalen overnemen, dan wel de pompen stilleggen die de riolen leeghalen waardoor steden onleefbaar worden. Onrealistisch is het niet. Vorig jaar werd Nederland opgeschrikt toen de volautomatische sluizen bij Veere zonder aanleiding opengingen, als door een onzichtbare hand gestuurd.

Het roept de vraag op of onze vitale sectoren — zoals de stroomvoorziening, de waterschappen, het betalingsverkeer — voldoende beveiligd zijn tegen het breken van de digitale dijken. Zoals zoveel organisaties werken zij nog met systemen die in de loop van de jaren aan elkaar zijn geknoopt en aangesloten op het internet. Vaak houdt je-touwlijnverbindingen van programma's die niet zijn ontwikkeld vanuit een veiligheidsvraagstuk, maar vanuit efficiency en gemak', zegt Rob de Wijk, defensiespecialist en sinds enkele maanden directeur van The Hague Security Delta (zie kader). 'In feite zouden ze opnieuw moeten worden gebouwd. Bepaalde processen mogen nooit worden gehackt. Op korte termijn is

volgens mij de enige oplossing die los te koppelen van het net. Het komt erop neer dat er weer iemand op zijn fiets stapt om ergens een handel over te halen.'

De afgelopen twintig jaar hebben partijen, bedrijven en overheden het internet gretig omarmd, gelokt door de ongekende mogelijkheden de wereld te verkennen, de productiviteit te verhogen en informatie te verspreiden. Het heeft de welvaart een ongekende impuls gegeven. Vandaag de dag is het moeilijk een wereld zonder de gemakken van internet voor te stellen. Maar het wereldwijde web heeft ook een schaduwkant, zoals bankklanten ervaren. Hackers kunnen de toegang tot een internetbank dagenlang verstoppen zodat klanten geen transacties kunnen doen en nevens worden van het feit dat ze hun saldo niet kunnen zien. Maar dat is nog kinder spel vergeleken bij de cyberaanval die het betalingsverkeer en overheidsdiensten in Estland verlamde na een ruzie met Rusland, of het Amerikaanse virus dat het Iraanse uraniumverrijkingsprogramma stillegde. Bepikt of geen internet is echter geen

In de vitale sectoren worden de digitale onderkand en digitale gaten gedicht, al is de tegenstander innovatief

optie. We kunnen of willen niet zonder. Het gaat er daarom om ons bewust te zijn van de risico's van internet en daar naar te handelen. Dat kan in de wereld van Rob de Wijk betekenen dat hij geclassificeerde informatie enkel in notitieblokje opschrijft en bepaalde computers verhoudt van internet of altijd contant geld in huis heeft voor het geval er storingen zijn met het digitale bankieren. Voor de veiligheidsdienst houdt het in dat er geen emailadres op websiteskaartjes wordt vermeld.

Voor Johan van Hal, bestuurdervan ABN Amro, is het zaak dat banken de consumenten goede digitale sloten ter beschikking stelt. 'Het is dan aan hen om daar zorgvuldig mee om te gaan, zoals je ook je sleutels van je huis en auto niet weggeeft. Internet is als autorijden. We moeten ermee leren omgaan.' Voor de bankbestuurder is de grote uitdaging voor de lange termijn welke dijkhoogte nodig is voor een veilig internet, zonder de toegankelijkheid aan te tasten. 'Anders gooi je het kind met het badwater weg.' Bij energietransporteur TenneT laat bestuurder Ben Voorhorst het digitale inbraakrisico regelmatig door een externe partij testen en heeft het bedrijf digitale leveranciersingen voor het geval de voordeur door een DDos-aanval wordt geblokkeerd. Zes specialisten bemensen er de cyberbeveiliging.

In de vitale sectoren worden de gevaren inmiddels onderkend en digitale gaten

BENOEMING

Gunning-Schepers kroonlid SER

Amsterdam Op de hele wereld werkt geen universiteit zo goed met de industrie samen als de TU Eindhoven, zo blijkt uit Leids onderzoek. Het Centre for Science and Technology Studies (CWTS) van de Universiteit Leiden komt

ONDERWIJS

Onderzoek wijst uit: TU Eindhoven werkt het best samen met industrie

SOCIAAL AKKOORD

Bondgenoten zegt 'ja' tegen akkoord

Amsterdam De Bondsraad van FNV, Bondgenoten, de grootste vakbond van Nederland, heeft ingestemd met het sociaal akkoord. Ruim driekwart van de bondsleden uit de verschillende

Plaats	Naam	Stemmen	Stemmen
10	Lagarde, Christine	4	Sonneg, O.-P.
1,2	Londen, Hans van	14	Soto, Hernando de
4	Loo, Erik van de	14	Teulings, Coen
10	Loudon, Aarnout	14	Veen, Ton van
14	Marel, M. van der	1,2	Vermeulen, Ton
7	Middelkoop, E. van	1	Vinals, José
14	Pisani-Ferry, Jean	4	Voorhorst, Ben
5	Prins, Ronald	2	Vries, Lammert de
1,2	Rehn, Olli	4	Wijk, Rob van
3	Roseboom, Ferry	5	Winter, Jaap
14	Rutte, Mark	10	Zalm, Gerrit
3	Schouten, A. J.	0	